

VILHELMINA KOMMUN KOMMUNSTYRELSEN		
2023 -04- 2 0		
Dnr.		

Framtidsanalys strandvägen 3

Efterfrågan av platser

LSS-enhetschefer har inventerat behov av platser inom verksamheten och uppger att det finns ett behov av platser, främst från närliggande kommuner, men även andra kommuner i Sverige. När det gäller "Vilhelminas egna barn" uppger LSS enhetschefer att det *kan* finnas egna behov av egna 2 platser inom 5 år. Behovet av platser för ett 10 år perspektiv är svårt att bedöma. Inom R10 har undertecknad skickat en förfrågan till samtliga socialchefer kring deras behov av placering i nuläget samt inom närmaste år på vårt boende. Sorsele, Storuman, Bjurholm, Dorotea har inget behov av placeringar, varken nu eller inom närmsta år. Övriga R10 kommer ha inte återkopplat med något svar. Detta *kan* tolkas om behov eller efterfrågan inte finns.

Budget/ ekonomi

Strandvägen har haft utmaningar att bemanna sin verksamhet, något samtliga verksamheter kämpat med inom socialtjänstens verksamhetsområden. Detta har medfört dyrare lösningar för att klara grundbemanningen. De barn och ungdomar som bor på verksamheten är dessutom känslig för nya inskolningar och när personalkontinuiteten varierar för mycket. Detta har försvårat att tillfälligt förflytta personal mellan enheter för att täcka ex. en sjukvakans. Utmaningen att bemanna våra schemarader fortsätter. Idag är 3 rader vakanta där utlånad personal, personal som söker mertid samt att personal tas ut på övertid för att säkerställa att bemanning finns för dagen/dygnet/veckan.

Verksamheten startade upp 2020 och har under 2022 haft en negativ avvikelse mot budget. Budget för personalkostnader 2022 var 5miljoner och utfallet blev ca8.7 miljoner.

	Budget_2020	Utfall_2020:udget_2021	Utfall_2021:udget_2022	Utfall_2022:udget_2023	Utfall_2023			
9:8 LSS-boende Volgsjöstr								
Intäkter	-3075	-98	-1580	-1616	-3254	-3564	-3600	-2
Personalkostnader	4632	2784	4514	5119	5083	8697	6531	1500
Övriga kostnader	750	391	1025	1282	1025	1205	1230	57
Summa kostnader	5382	3175	5539	6401	6108	9901	7761	1557
Nettokostnad	2307	3077	3959	4786	2854	6337	4161	1555

Utöver detta bör man ta hänsyn till de tekniskaramar som kommer att gälla för 2024 för samtliga verksamheter inom socialtjänstens verksamhetsområden. Verksamheten har en tekniska ram för 2024, på ca 5miljoner.

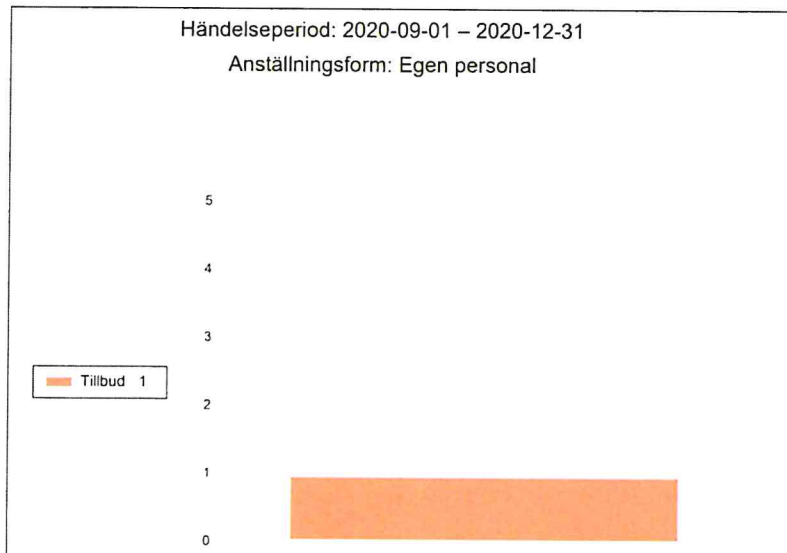
Nya lagar att ta hänsyn till

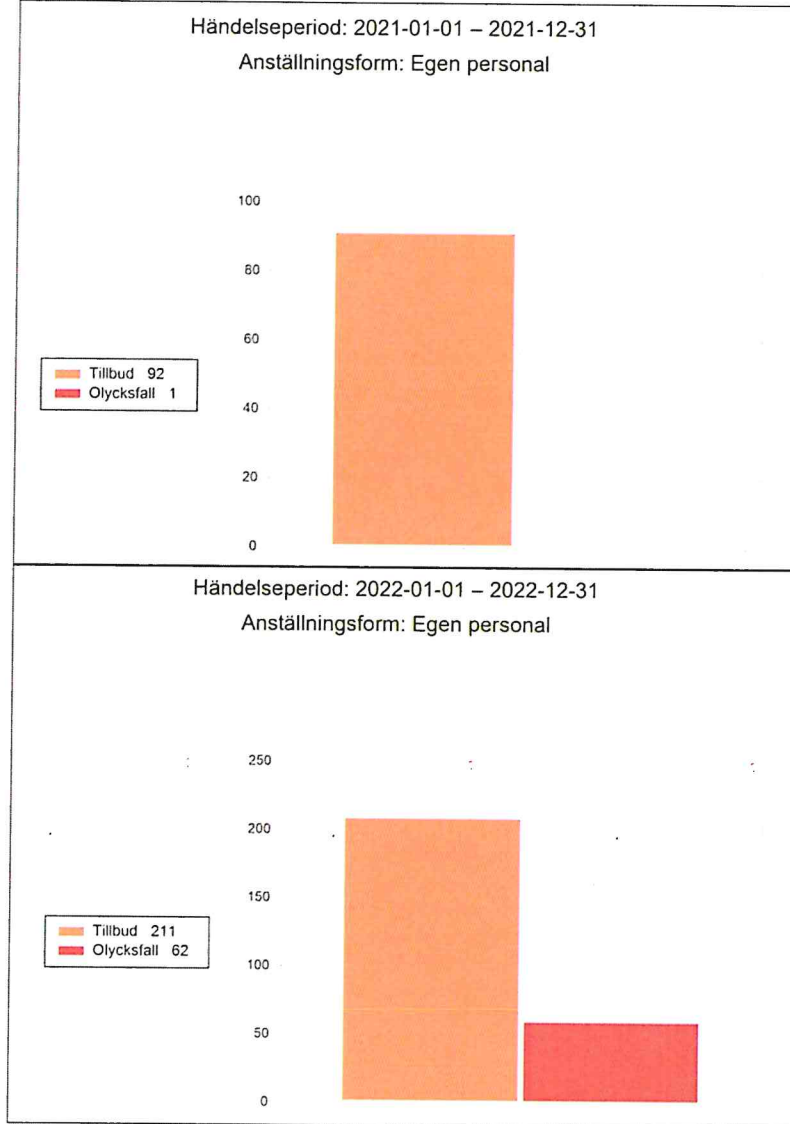
SKR inför en ny lag som träder i kraft den 1 oktober 2023. Lagen tydliggör att varje arbetstagare skall ha 11 tim / dygnsvila. Detta kommer medföra att den schemastruktur som idag finns på enheten med kombinationsrader ändras och möjligheterna till återhämtning inte får önskad effekt. Den nya schemastrukturen är en skiljdelare för personalgruppen. De som går på kombinationsrader uppskattar återhämtningen vid de tillfällen när de inte blir utbeordrad pga personalbrist. De som inte går på kombinationsrader får fler arbetsdagar per schemaperiod.

Bestämmelser avseende arbetstidsförläggning skräps och förtydligas. Det ställs krav på att förläggning av ordinarie arbetstid vid behov ska anges i schemat. Schemat ska beskriva ordinarie arbetstid, viloperioder samt tidpunkt för när dygnsberäkningen inleds (24 timmarperiod) vilket ska framgå i schemat. SKR tydliggör att den som fått dygnsvilans inskränkt har rätt till kompenserande vila, i första hand ges den i anslutning till nästkommande arbetspass. Det betyder att arbetstagaren inte får något löneavdrag när den kompenserande vilan tas ut.

Bestämmelserna är normativa, det innebär att det inte är möjligt att träffa lokala kollektivavtal om avvikelser från dessa bestämmelser.

Tillbud och avvikelser för verksamheten

Vid analys av tillbuden som skett under januarimånad 2023 och följande mönster framkommer:

- Tillbuden sker oftast mellan kl.15-19, verksamheten skulle därmed behöva vara fyra personal på kvällen istället för tre. Då finns en känsla av greppbarhet och man kan ge barnen vad de så olikt behöver.
- Det är egentligen ingen skillnad på vilken dag tillbuden sker, men man ser en tendens till ökning på måndagar, onsdagar och söndagar. Allra flest tillbud sker på söndagar. Man ser också att tillbuden ökar vi haft personal borta, då vikarier blir insatta eller det sker snabba förändringar.
- Vi ser att tillbuden ofta uppstår i samband med gränssättning, vid personalbyten samt vid näringstillfällena.

Verksamheten fortsätter att arbeta aktivt med att analysera varje händelse och försöka anpassa metoder för att skapa trygghet och förutsägbarhet för målgruppen. Verksamheten möter komplexa barn och ungdomar med dess behov där man alltid behöver anpassa metoder utifrån *nya* behov och vara snar till anpassade förändringar. Verksamheten behöver hålla ett levande arbete med revidering av genomförandeplaner, rutiner och verksamhetsstrukturer för att möta målgruppens behov.

Bemanning, kompetens och rekrytering

Antal personal som varit anställd på enheten från start uppskattas vara ca 35 st, utöver detta är det personal som förflyttats internt inom ramen för anställningen. Detta visar på utmaningar att behålla personalen inom enheten. Från juli 2022 har ingen personal valt att sluta sin anställning eller önskat förflyttning till annan verksamhet så en stabilitet växer fram.

Intern/externa utbildningar för personalen

Handledning har personalgruppen haft tillgång till under varje månad, från uppstart till maj 2022 av Erik Rova (Rova och Sjögren) för att kompetens stärka arbetsgruppen samt arbeta med metodändringar utifrån brukares behov. Detta lades under paus av tidigare socialchef och har inte återupptagits. Personalgruppen önskade ny handledare då behovet var att bli handledd i specifika situationer var stort, varvid gruppen erbjöds handledning internt av kommunens stödpedagog. Detta har inte verkställts då personalgruppen inte ansåg denne lämplig att hålla handledning.

Under 2023 har följande utbildningar och tema dagar har genomförts samt är inplanerade.

- Planeringsdag 22/2 Tema Social dokumentation. Sociala berättelser, ritprat och kommunikation
- Gratis Webbseminarium 15/2 "Våld och övergrepp mot barn med funktionsnedsättningar".
- Webbutbildning 10/3: "Autism och ADHD".
- Gratis Webbföreläsning 17/2 "Oj? Vad hände?! Om trots och trotssyndrom".
- Gratis Webbföreläsning 17/3 " Få det att funka! Strategier vid NPF".

I januari hade barn- och ungdomsverksamheterna Galaxen och Strandvägen 3 inom LSS Omsorgen en utbildningsdag i Memoplanner. Memoplanner är ett digitalt planeringsverktyg som verksamheterna ska börja använda. Memoplanner hjälper användaren att se vilken dag det är, tiden på dygnet och vilka aktiviteter som är bokade under dagen, veckan och månaden. Den ger också tydliga påminnelser och även hjälp med till exempel checklistor.

Att försöka hålla ordning tar mycket energi för den enskilde brukaren och medför att man ofta blir stressad och orolig. LSS Omsorgen inför detta verktyg för att öka barnens känsla för tid, att orientera sig i tid samt att planera tiden. Tanken med införandet av Memoplanner är att skapa mer tydlighet i vardagen och fokus på pågående aktiviteter samt att orka hålla tiden ut.

Utbildningsdagen den 22/2 avslutades med en föreläsning av en förälder vars barn har omfattande funktionssvårigheter där syftet var att öka förståelse ur ett föräldraperspektiv. Vi samtalade därefter om bemötande, svåra samtal och vårt uppdrag inom Omsorgen.

Enhetschef beskriver nuläget 2023 att det finns ett annat lugn bland personalen och att man arbetar systematiskt med förbättringar, rutiner och verksamhetsstrukturer.

Kvalitet och ansvar upp till SSK-nivå

Inom medicinska enheten är det ingen som valt att arbeta med barn utan samtliga har sökt arbete för att arbeta inom äldreomsorgen. Medicinska enheten har idag 2 distriktsköterskor i tjänst och dessa har kompetens att arbeta med barn men gjort ett aktivt val att arbeta inom geriatrik/demens. Ingen av dem är kopplad till 9:8 just nu. Samtliga sköterskor inom medicinska enheten blir inblandade i 9:8. Detta eftersom situationer uppstår både dagtid och jourtid. Det har skapat stor stress och oro i gruppen att ha ett ansvar över personer med svåra funktionsvariationer utan att veta hur de ska hantera det om behov uppstår.

I samband med nya brukare flyttat inom på verksamheten har ingen från Medicinsk enhet blivit inbjuden till sip el dyl vid informationsöverlämningar så att de haft möjlighet att planera och förbereda för ett smidigt övertagande. Samverkan med läkare och anhöriga har varit problematisk. En läkare kan säga till en SSK att det är egenvård och att vårdnadshavare är ansvarig. Finns inte vårdnadshavare i närheten kontaktar personalen SSK när en situation runt tex läkemedel uppstår. SSK har inte alltid haft senaste informationen på vad som skett och har inte alltid haft tillgång till aktuell läkemedelslista. Problem har även uppstått vid kontakter med BUP. Otydligheter med bland annat kontaktvägar och vem man ska kontakta. Även Vilhelmina sjukstuga har lyft att de inte fått information om dessa barn då de inte kan komma åt deras journal om det uppstår akuta situationer, vilket även har inträffat.

Det finns otydligheter gällande förbrukningsmaterial som är väldigt dyra. Inga avtal är upprättade om att hemregionen ska stå för kostnader runt dessa. Det har lett till att kommunen beställer hem material som är livsnödvändiga för brukaren. Detta blir en stor kostnad för kommunen. Material har ibland skickats med vårdnadshavare när denna varit på besök, då har hemregionen betalat. Det är dock inget säkert sätt eftersom det kan uppstå behov av att byta vid täta intervaller. Produkten måste finnas

på lager, om akut behov uppstår måste det åtgärdas omedelbart för att undvika att individen måste åka in till lasarett för åtgärd. Ska medicinska enheten ska ha ett lager för en månad framöver, vilket ingår i kontinuitetsplanen, kommer det att resultera i en ökad kostnad.

Enligt ansvarig SSK för verksamheten har det blivit bättre både gällande rutiner och samverkan med anhöriga och Regionen (även annan region än Västerbotten). SSK får idag till sig om det sker förändringar, vilket inte var fallet tidigare. De har kontinuerliga SSK-träffar varje vecka ca 15-20 minuter. Några av dessa har blivit inställda utan att det meddelats SSK. Detta är lyft med enhetschef. I dagsläget är det lugnt i verksamheten vilket gör att det flyter på bra. För att verksamheten ska kunna erbjuda god kvalitet för våra brukare och köpande kommuner är det viktigt att rutiner för informationsöverföring, Sip, nätverksmöten och delgivning vid försämringstillstånd förbättras.

Sammanfattning

- Strandvägen antas fortsätta vara en verksamhet som har svårt att hålla budget, då det individuella behovet för målgruppen kan snabbt ge behov av personalförstärkning.
- Analys förutser fortsatta svårigheter att bemanna verksamheten med personal samt med den kompetens som efterfrågas, men detta gäller även övriga verksamheter inom hela socialtjänstens verksamhetsområden.
- Oklart hur efterfrågan ser ut av platser/placeringar på verksamheten.
- Oklart om gymnasiesärskola kommer att starta på orten vilket medför att verksamheten inte blir/är attraktiv för köpande kommuner.
- Verksamheten kan ge en ökad påfrestning för SSK utifrån kompetens och närvaro.
- Oklart hur ny lag kring 11timmars dygnsvila påverkar schemat, återhämtning för personal och attraktiviteten för verksamheten.
- Oklart kring kommunens egna framtida behov av placering enligt 9:8. Om extern placering är det oklart vilken prissättning för dygn som kan komma att bli inom aktuellt. Därmed oklart om verksamheten är lönsam eller ej, vad blir alternativa lösningar vid behov av placeringar på annan ort.
- Har Vilhelmina kommun personer att täcka all vakans inom samtliga verksamheter och har framtida ekonomi för samtliga verksamheter (skola, vård och omsorg mm) eller bör ett strategiskt beslut tas?

Angående Förutsättningar för en gymnasiesärskola

Kort beskrivning av ärendet

Gymnasiesärskolan (fr 2 juli 2023 kallad anpassad gymnasieskola)

En gymnasiesärskola är en egen skolform, skild från grundsärskolan och gymnasieskolan. Den har sina egna styrdokument och följer sina egna kursplaner. Man kan alltså inte blanda särskoleprogrammets innehåll och kurser med de som ges i gymnasieskolan.

Gymnasiesärskolan erbjuder ungdomar med intellektuell funktionsnedsättning (IF) nio nationella program samt ett individuellt program för de elever som har svårigheter att följa de nationella särskoleprogrammen.

Gymnasiesärskolan är en mycket personaltät verksamhet, ca 1 personal/elev samt ämneslärare i de olika kurserna. Ämneslärarna måste vara behöriga särskollärare med utbildning riktad mot specialpedagogik för IF-elever. Mycket svårt att rekrytera den kompetensen.

Det finns nio ämnen, gemensamma för alla oavsett vilket nationellt särskoleprogram man går. Därtill kommer ytterligare programspecifika kurser, ca 12-16, som kräver legitimerade särskollärare inom varje program. På det individuella programmet arbetar man inte med kurser utan med ämnesområden.

En gymnasiesärskoleelev läser sin utbildning på 4 år. Eleven ska gärna inkluderas i sociala sammanhang med andra elever i samma ålder. En gymnasiesärskoleelev kan göra praktik och ska övas inför arbetsliv efter skolan.

Läs mer på <https://www.skolverket.se/undervisning/gymnasiesarskolan>

Konsekvenser

Samverkan med annan förvaltning

Analys

Läsåret 2022/23 finns följande elever i grundsärskola (från 2 juli 2023 kallad anpassad grundskola)

Fskl: 1 elev

Åk 1: 1 elev

Åk 3: 1 elev

Åk 4: 1 inskriven elev, 2 elever som går på särskolan, men läser efter grundskolans kursplan
Åk 6: 2 elever
Åk 7: 1 elev
Åk 9: 2 elever

Vi kan i dagsläget inte bedöma om någon av dessa möjligen kan vara aktuella för ett boende också (9:8).

Vi tror i dagsläget att ingen av dessa kommer att kunna vara aktuell för en integrering i vår egen gymnasieskola.

Alternativ

De alternativ som finns idag är att eleverna som går anpassad gymnasieskola söker till andra skolor i länet och då främst Lycksele.

Ekonomiskt åtagande

Utfallet för gymnasiets särskola var följande under de senaste åren;

2016: 2 211 tkr

2017: 2 029 tkr

2018: 1 604 tkr

2019: 2 794 tkr

2020: 2 477 tkr

2021: 2 641 tkr

Den interkommunala eleversättningen i Lycksele för en elev i anpassad gymnasieskola är lå 2022/23 ca 450 tkr/läsår, en elevplats på boendet i Lycksele kostar ca 559tkr/år

SWOT- analys

Vid en fullbelagd verksamhet med sikte på 4 placeringar

Styrkor • Idag trygg personalgrupp. • Digitala hjälpmedel. • Bra kontakt/dialog med hemmen. • Veckovisa dialoger med SSK. • Vilhelminas framtida barn och ungdomar med behov kan ansöka om placering på boendet och verkställas inom kommunen. Detta kan bli till en lägre kostnad än placering inom annan kommun.	Svagheter • Brist på vikarier • Dyra personallösningar ifall vakanta rader ej är tillsatta. • Svårt att bemanna upp raderna och detta kommer att fortsätta vara en utmaning. • Neka semester till ordinarie personal ifall vikarier ej finns att tillgå. • Brist på kvalificerad personal för komplexa individärenden. • Liten efterfrågan fr kommunmedborgare om insats/ placering på boendet.
Möjligheter • 4 placeringar, total intäkt förväntas vara ca 4miljoner kronor. • Samverkan inom LSS för kompetensförsörjningen. • Samnyttja fordon.	Hot • Brist på personal. • Sparkrav som medför personalminskning. • Minskad efterfrågan av plats eller ingen placering av plats. • Ingen gymnasiesärskola.

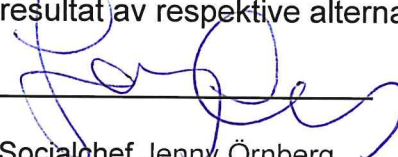
Vid en nedläggning av verksamheten

Styrkor • Personal fördelas till andra enheter • Mindre av dyra personallösningar då verksamheten inte ska bemannas.	Svagheter • 6 månaders uppsägningstid efter förhandling med hemkommun • personligt lidande för anhöriga och berörda barn vid förflyttning till annan verksamhet/kommun • Utmaning för hemkommuner att finna placering • Ytskick i inomhus miljö måste renoveras • Avskrivning som ligger kvar i budget över tid • Brukare som blir placerade på annan ort tappar närhet till anhöriga eller/och andra viktiga personer.
Möjligheter • Personal erbjuds förflyttning till andra enheter • Lokal kan säljas • Lokal kan användas av annan verksamhet eller anpassning till andra framtida verksamheter • Verksamheten gör ej anspråk på vikarier som kan erbjudas vik/rad/tjänst på andra enheter	Hot • Egna framtida placeringar vid komplexa individärenden externt för dyra dygnspriser • Kostnad för gymnasiegång för särskoleelever på annan ort • Personligt lidande för brukare att resa t o r till Lycksele. • Kostnad för färdtjänst för elever på gymnasiesärskola om inte kan åka länstrafik. • Om ledsagare på buss/färdtjänst. Svårt med personalresurser.

Undertecknad föreslår socialutskottet

att notera framtidsanalysen

att föreslå socialchef att tillsätta en arbetsgrupp för att risk och konsekvensanalys för bevarandet av verksamhet, samt nedläggning av verksamhet och om förväntade resultat av respektive alternativ beräknas nås.

Socialchef Jenny Örnberg

Kommunchef Karl-Johan Ottosson